

Hlavní název: Národní politika
Datum vydání výtisku: 7.3.1924
Číslo výtisku: 66
Druh dokumentu: číslo periodika
ISSN: 1805-2444
Číslo stránky: 10

SYSTEM
♦ KRAMERIUS ♦

Podmínky využití

NK ČR poskytuje přístup k digitalizovaným dokumentům pouze pro nekomerční, vědecké, studijní účely a pouze pro osobní potřeby uživatelů. Část dokumentů digitální knihovny podléhá autorským právům. Využitím digitální knihovny NK ČR a vygenerováním kopie části digitalizovaného dokumentu se uživatel zavazuje dodržovat tyto podmínky využití, které musí být součástí každé zhotovené kopie. Jakékoli další kopírování materiálu z digitální knihovny NK ČR není možné bez případného písemného svolení NK ČR.

Národní knihovna ČR
Klementinum 190
110 00 Praha 1

kramerius@nkp.cz

blikány, opravivšími demokrati; přes státní dozor nad soukromými ústavami není vždy zajištěno, že v těchto intencích budou jejich chování vedeni, neboť dva ústavy mohou mít stejné učebnice, stejné učebné osnovy, ale při tom úplně rozdílného ducha. Nelze neuvést, že některé soukromé ústavy z finančních ohledů neopatří si sil náležitě kvalifikovaných.

Soukromé ústavy pomáhají státu nésti finanční břímě nákladu na pedagogia a to sumou několika nepatrnou; nicméně je okázalo, není-li aspoň u některých ústavů — tato finanční pomoc darována.

Abv byly zamezeny postranní vlivy při obsazování míst výpomocných a zatímž učitelů, vydala zemská školní rada v Praze výnos, jímž se zavádějí okresní statuty čekatelů na tato místa. Výnos tento je vhodným doplněním zákona starostlivého a zaslouhuje, aby byl i ostatními zemskými školními radami napodoben.

A tu nastává se otázka: nebylo by v zájmu státu vhodné částečně předsat přednost absolventům pedagogických škol před abiturienty učitelů soukromých? Při klasifikaci abiturientů dosud nedávších, je vlastně jediným kritériem vysvědčení dospělosti, a tak by se mohlo stát, že by u některých okresů byla volná místa obsazena absolventy ústavů soukromých na úkor absolventů pedagogických škol, nehledě k tomu, že by obě ústavy mohly být svedeny k přílišné benevolenci ve známkách na maturitních vysvědčeních.

Vedle absolventů soukromých ústavů přicházejí v úvahu abiturienti středních škol, vynikající nad absolventy pedagogických škol důkladnějším vzděláním v oboru, ale schází jim příprava metodicko-pedagogická. Že nelze podelovat přes všechny výtky „metodikům“ činěné, že při nadbytku učitelů nastane krize, kdy abiturienti řešící a gymnasiu při obsazování učitelských míst vypadnou vůbec z úvahy, je jasno.

Rozumní se však samo sebou, že za rovnocenné a absolventy pedagogických škol pokládají absolventy spec. kursů učitelů pro abiturienty škol středních, kteří, srovnávací důkladnější vzdělání včetně a přípravou pedagogickou, byli a jsou všem nepředpojatým okr. šk. inspektorem vítanými žádateli, tím spíše že nadbytek středněškolských abiturientů dovolí vzhledu důkladný výběr přihlášených do spec. kursů.

Býlo by vhodné tedy seřadit dosud nenávštěv kandidáty takto: 1. absolventi veřejných ústavů a spec. kursů, 2. absolventi pedagogických soukromých, 3. abiturienti středněškolských bez zkoušky učitelské způsobilosti.

Ve statutu není zmínky, v jakém poměru má být počet nově přijatých kandidátů k počtu kandidátů — otázka tato nemůže zatím být zásadně řešena, ježto za všech okresech nejsou stejné poměry, nicméně není daleko doba, kdy i tento problém stane se úkolem.

Zavedení statutu důrazně považovati nejen za věc spravedlivou, ale i za účelnou pohledu budoucím učitelům, aby ze všech sil se snažili stát se co nejspokojenějšími v součinnosti a místo, takže uvoření učitelů školského vzdělání se tím zajiště zvýší, což bude škole jenom ku prospěchu.

Škola vysokého studia pedagogického, která zřízena jest v Praze a v Brně, jest jakousi náhražkou vysokého učení, jehož se učitelstvo dosud marně domáhá. Jak učitelstvo touží po uskutečnění vysokého vzdělání, dokazuje fakt, že ku př. v pražské škole vysokých studií pedagogických je zapísáno v zimním semestru 117 posluchačů (z těch 23 cizinců).

Při vysoké škole jsou zároveň odborná vysokéškolská kursy ku vzdělání kandidátů učitelství na školách měšťanských, na nichž zapísáno je celkem téměř 300 posluchačů. Uvažujeme-li, že učitelstvo toho vysokého studia pedagogického je účastno při svém školském zaměstnání, je tato touha po vyšším vzdělání tím užnatelnější. bjb.

Polská škola zahájila nedávno vyučování v Dombrově v Těšínsku. Tím skončena dlouhá vyjednávací, která uskutečnění této školy vyvolala. bjb.

Sokolský věstník.

Michle: dnes před šikem proslav starosty br. J. B. Zyrk: „President Masaryk“. — 9. t. m. o píl. 8. več. v tělocvičně Smetanův večer. O Smetanově tvorbě promluví hud. kritik O. Sourek. Reliance, zpěvy, hudba. Vstup volný.

Praha I: 9. t. m. o 19^h hod. v sokolovně oslava státního narození Bedř. Smetanovy. Účinkují sl. P. Přiborák, klav. virtuoska, p. L. Uhlíř, operní pěvec, pěvecký kroužek a symf. orchestr. Lístky v předprodeji. — Dnes účastní se členstvo v obč. odvětví s odznakem o píl. 4. odpo. pohůbn br. Ant. Bernharta z řad. kaple na Olšanech.

Praha VII: dnes účastní se členstvo v obč. odvětví pohůbní zaklád. Měna br. Jos. Bukovského. Sraz před 4. hod. odpo. na hřbitově buhenešském. — 9. t. m. o 10. dopol. biografické představení pro mládež v Gran-Bio. — 25. t. m. taneční vlněk v sálech Rázových. Vstupenky u br. Kotrby.

Pisemnictví.

— **Čet. učitelské nakladatelství v Praze VII.** počalo v těchto dnech vydávati v novém definitivním sešitě vydání veškerých spisů Jana Havlasa, dnes československého vládnice v Brazílii, a to jak jeho díla cestopisná, tak i knihy novel a románů. Nakladatelství dalo knihám novou elegantní úpravu, jak možno poznati z právě vydaného sešitu „Cest po světě“, kterým je zahájena „knihy prvých dojmů“ J. Havlasova vnitrozemím z r. 1912, bohatě ilustrovaná. V nové úpravě budou všechna díla těchto sobraných spisů, autorem pečlivě zveřejňována. Cestopisná budou vesměs důkladně ilustrována množstvím původních snímků autorových, u mnohých z románů rovněž mají originální výzdoba obrázků i dekorativní. První cyklus je tedy cestopisný a obsahuje čtyři samostatné svazky: 1. o japonském vnitrozemí, 2. o Brazílii, kde autor dle již od r. 1920, 3. o Malaisii a 4. o Tahiti a Oceánii, kde cestovatel prožil celé skupiny let svého života. Exotismus i bohatá dobrodružství těchto cest obzvláště se i v Havlas-

ových knihách románových a novellistických plně plynně konala a uchvatně krásy, ponavě vypravovaných. Tato díla tvoří druhý samostatný cyklus jeho Sebraných spisů.

Umění.

× **Medaile na paměť 100. narozenin Bedřicha Smetanovy**, kterou právě vydal malíř a sochař František Zúška, patří k nejlepším pracím drobného umění, v této době vzniklé. Hlava mistra (profil na levou stranu) je modelována ve velkých rysech, nic titěrného a zlomkovitého tu neruší dojem z tohoto reliéfu, a písmo vlečeno vkusně a při tom výzdně do okruhu. Druhá strana má rovněž v slavném reliéfu postavu Vitavy, nahou ženu stojící ve škeblu na hladině řeky, nad níž poletují rackové. Postava je i ve svém malém měřítku v pravdě statuární, rozkošně modelovaná a prokromponovaná jako jediný ornament do středu krutového pole, ale tak svíží v obrysech, najmě vlnících vlasů, v gestu rukou a v pohybu iní těla, že tu znovu dán důkaz o jediném prameni, z něhož umění čerpá svoji kouzelnou sílu, a tím je příroda. Umělec k tomu přidá svůj vkus, svoji vyškolenost, své dobré, promyšlené řemeslo, a Fr. Zúška tuto práci prociťl a viděl v kov, když ji modeloval. V tom je jádro jeho úspěchu. Také poprsí Smetanovo, které bylo vystaveno v nakladatelství Fr. A. Urbánka u Nár. divadla, má ony velké rysy v pravdě sochařského citění. Dr. F. X. Harlas.

× **K oslavě narozenin para presidenta republiky T. G. Masaryka** namaloval akademický malíř Jano Šrámek jeho portrét v životní velikosti v lizeckém křídle. Tento portrét vystavuje do pondělí u ty Strnad a Vaníček na Národní tř. studii k tomuto portrétu vystavuje v salóně Rubesové na Národní třídě.

× **Soutěžné návrhy na stavbu Státní galerie československé v Praze** vystaveny budou v letním refektáři Klementina u Karlova mostu od 8. března odpoledne do 13. března 1924 večer. Výstava jest přístupna veřejně od 9. hod. do 13. hod. Na delší dobu bylo možno výstavní místnosti získati.

Divadlo a hudba.

× **Zpěvohra Národního divadla.** Konečně jsme zase jednou viděli čestného dena Nár. divadla. pl. Emmu Destinovou na tomto jevišti. Což je ze Stráže do Prahy tak daleko, že tak zřídka dostává se nám toho požitku! A přece je to stále ještě požitek vzácný, stále ještě je Destinová největší současnou zpěvačkou českou. Její Elsa znovu nás uchvacovala velkým jejím uměním dramatickým, jenž se projevuje ve zpěvu výrazem slova a vznošením melodické linie, ve lže výrazem trváte a významnosti gest, v hudebnosti přednesem, pochopením. Vše jest velkých rysů, tluků, žel, že i ex-terieur, ad herečka Destinová neztratilá tím ničím, ale s hrdostí a silou se udržuje v lo-žku, technická stránka je povážlivě, jako kdy jindy. Proto nemohl nedostáti se úspěch, převyšující daleko průměr obyčejných představení. — Lohengrin p. Schütz a v test na výši takovéhoho svátečního představení. Také jest chválný výkon p. Zítka jako Jindřicha Ptáčka. Dr. J. B.

× **Národní divadlo.** Dnes o 6^h hod. slavnostní představení na počest narození pana presidenta republiky Smetanova opera „Libuše“ (mimo). představení bude zahájeno státními hymnami, konec po píl. 10. hod.; zítka odpo. o 8. hod. pro Čet. školu děln. „Princezna Hyacintha“ a več. „Selma sedláč“ (10); v nedělí odpo. o 3. hod. „Čech a Němec“ a več. „Prostopásmík na Truhlicích“ (10); v pondělí „Delabor“ (mimo); v úterý pro Děln. akademii „Bratři v Čechách“ (mimo); ve středu odpo. „Z pohádky do pohádky“ a več. „Chastelard“ (9) s pi L. Dostalovon i. h.

× **Stavovské divadlo.** Dnes slavnostní představení na počest narození pana presidenta republiky Vrochického veselohra „Noc na Karlštejně“ (mimo), konec o píl. 10. hod.; zítka premiéra komedie „Útek do Benátek“ (mimo), která uvede na prvé na českém scéně významného německého moderního dramatika G. Kaisera. Jeho komedie „Útek do Benátek“ je pro nás zajímavá tím, že v ní Kaiser zpracoval příběh z dějin české minulosti a Sandové a umocnil jej novým poetickým postav na bolestnou grotesku osudu básníka, jenž je ochopen dohodití prostého a zdravého života. Postavu Sandové vytvořil pi Nasková, Musseta p. Derl. a vedle nich účinkují dámy Kronbauerová a Novotná, a op. Steimar, Dostal a Rubík; v nedělí odpo. „Bílá paní“ a več. „Louskáček“ (mimo); v pondělí „Čech a Němec“ (11); v úterý „Útek do Benátek“ (10); ve středu „Královna louček“ a „Komediants“ (mimo).

× **Městské divadlo na Král. Vinohradech.** Dnes o 7. hod. večer antických scén podle básní J. B. Machara (12). Zítka odpo. o 8. h. za snížené ceny Šamberkova veselohra „Palackého třída 27.“, več. o 7. hod. jako sokolové představení Mannova hra „Madame Lesros“ (mimo). V nedělí dopoledne pořádá „Kruh solisti“ matinee francouzské moderní poesie s písněnkou dra Hanuše Jelínka. Lístky za snížené ceny u pokladny a v předprodeji. Odpoledne Votvovičova „Maškaráda v podkrovi“, večer Stolbova veselohra „Její sytění“ (mimo).

× **Kruh solisti.** Městského divadla na Král. Vinohradech pořádá v nedělí dne 9. března 1924 „Matinée francouzské moderní poesie“ s písněnkou dra Hanuše Jelínka. Redigováni budou: Arco, Apollinaire, Corbière, Fort, Fourrest, Jacob, Jammes, Derant, Morand, Mro do Nouilles, Romain, Rictus, Rénier, Rimbaud, Spire, Verlaquer, Verlaine, Vildane.

× **Svandovo divadlo.** Dnes o 7. hod. se zřetlem k mimoř. zájmu veseloherní novinka „Zasíl-ben a záměs“ s E. Svandovon a R. Kadecem v hl. úl. Zítka odpo. pohádka pro děti „Sedm jednou

ranou“, večer premiéra veseloher G. B. Shawa „Člověk nikdy neví“, hru nastudoval a scénuje v nové výpravě J. Bor.

× **Arena na Smíchově.** Dnes o 7. hod. večer slavnostní 150. představení „Evropa o nás ví“.

I. AUTOMOBILNÍ ŠKOLA PRAHA-VINOHRADY, ROCHOVA 33
dříve Praha II., Vodičkova ul. 20. Žádáte prospekt sdarmal
Všimněte si záložní školní dílny, z níž vycucuje se v us-
vřených autech. Tel. 1788. Největší ústav v republice. 17991

Nahodilý nákup pendlových, kapesních hodin a budíků, zlaté a stříbrné šperky
velice výhodně prodává a nabíjí výměnami za nové
u ryze české ty **A. Nikodém**, 22 n., v přech. 17678

Inseráty pro Veletržní Věstník.

tuto nerozlučnou součástku „Národní Politiky“ a obrovským nákladem a milionovým počtem čtenářů, který přináší bude, jako leta minulá, poutavé zprávy z pražského jarního veletrhu, přijímá a rozpočty na inseráty již nyní podává
ADMINISTRACE NÁRODNÍ POLITIKY.
66177

Deštníky

moderní Antuka, hnědá, modrá a zelená, ve všech ja-
kostech, též pánské, za snížené ceny vyrábí továrna
J. Barcal, Praha I., Dlouhá tř. 14. Pozor, jen v 1. posch.
Vchod do jetrafika. 4732

Brilanty - ZBATO - mince,

platinu, staré stříbro v. d. druhu nejvhod. prodává v ryze
čes. zavodě Jar. Turdika, Praha II., Václavské nám. 35
(vedle hotelu „Národní“) 17888

CO POTŘEBUJE NÁŠ NÁROD?

Klademe-li si tuto otázku, zjistíme si každý uvě-
domit: „Více práce a více statků“. Tu si však le-
ckdo řekne: „Mám snad pracovat déle než 3 hodiny
dne?“ To však nebývá by nejsprávnější cesta, neboť
jakékoliv přepínání i v práci není zdravé. Větší
množství práce lze však získati lepším hospodaře-
ním s časem, použitím dokonalých pracovních metod
a pomůcek. Ve Vašem provozu potřebujete zajiště
psaní, na to proč byste si neopatřili psací stroj, který
by vyhovoval všem kladeným požadavkům? Psací
stroj má být hlavně trvanlivý, nevyžadující oprav,
má to být rychlost psaní, na němž možno napsat
denně co nejvíce dopisů tím nejmenším nákladem.
Psacím strojem, který získává na mezinárodních
závodcích v Novém Yorku po 18 let první cenu
v rychlém psaní, který píše po 25 letech používání
bezvadně dále, jest

nezničitelný

UNDERWOOD

a záleží na každém jednotlivci, aby využil ve svůj
prospěch výhod, jež tento americký psací stroj akty.
Katalog se zane zdarma, i předvedením bez každé
závaznosti se rádo poslouží.

MIROSLAV ŠVESTKA V PRAZE II.
Biskupská 3. Telefon 2190. 4743